

नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति
प्रशासन सेवा, ङ तह, तथ्याङ्क उप-निर्देशक पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
एवं परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा					पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत	लामो उत्तर	६ प्रश्न X १० अङ्क
					समस्या समाधानमुलक उत्तर	२ प्रश्न X २० अङ्क
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	लामो उत्तर	६ प्रश्न X १० अङ्क
					समस्या समाधानमुलक उत्तर	२ प्रश्न X २० अङ्क
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता						
	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		
	अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक		

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईवाट प्रश्नहरु सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

प्रथम पत्र :- प्रशासन र व्यवस्थापन
खण्ड (क) – (६० अङ्क)

१. सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन

- १.१ सार्वजनिक प्रशासनको परिचय, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र चूनौतीहरू
- १.२ प्रशासनिक विधिहरू (Administrative Techniques)
 - १.२.१ कार्य विश्लेषण (Job Analysis)
 - १.२.२ कार्य विवरण (Job Description)
 - १.२.३ कार्य मूल्याङ्कन (Job Evaluation)
 - १.२.४ कार्य विस्तृतीकरण (Job Enlargement)
 - १.२.५ कार्यालय समयको लचकता (Flexi Time)
- १.३ सार्वजनिक प्रशासनको संचालन विधिहरू
 - १.३.१ समन्वय : अर्थ, महत्व र समन्वयका तरिकाहरू
 - १.३.२ अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण
 - १.३.३ सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- १.४ संगठनको परिचय, स्वरूप तथा संगठन गठनका आधारहरू
- १.५ संगठनका सिद्धान्तहरू (आदेशको एकात्मकता, नियन्त्रणको सिमा, पदशोपान) र नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रमा त्यसको प्रयोग
- १.६ संगठनात्मक स्वरूप र कार्यविधि
- १.७ व्यवस्थापनको अवधारणा र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- १.८ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- १.९ मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- १.१० व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरणा र नेतृत्व
- १.११ सार्वजनिक सेवा र सार्वजनिक सेवा प्रवाह
- १.१२ द्वन्द व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, गुनासो व्यवस्थापन र रणनीतिक योजना

खण्ड (ख) – (४० अङ्क)

२. विकास तथा आर्थिक प्रशासन

- २.१ विकास प्रशासनको अवधारणा र सिद्धान्तहरू
- २.२ नेपालमा विकास प्रशासनका प्रयास, अवरोध, चुनौति तथा सम्भावनाहरू
- २.३ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया
- २.४ विकासका प्रमुख साभेदारहरू
- २.५ विकास योजना तथा परियोजना बीचको सम्बन्ध र परियोजना चक्र (Project Cycle)
- २.६ विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र निजीकरण
- २.७ सार्वजनिक - निजी साभेदारी

नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति

प्रशासन सेवा, ढ तह, तथ्याङ्क उप-निर्देशक पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- २.८ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
- २.९ बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
- २.१० बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
- २.११ लेखा र लेखा परीक्षणको अवधारण, उद्देश्य र महत्व

नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति
प्रशासन सेवा, ८ तह, तथ्याङ्क उप-निर्देशक पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

१. नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि, उद्देश्य, संगठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र, वर्तमान अवस्था, संभावना तथा चुनौतीहरू
२. सुखा बन्दरगाह (Inland Clearance Depot) को अवधारणा तथा नेपालमा यसको प्रयोग
३. इनल्याण्ड कन्टेनर/किल्यरेन्स डिपोट (ICD) तथा यससंग सम्बन्धित न्यूनतम पूर्वाधारहरू
४. बहुविधिक (Multimodal) ढुवानी प्रणालीको परिचय, किसिम, महत्व र उपादेयता
५. सार्क मल्टीमोडल ट्रान्सपोर्टको विकास सम्बन्धमा गरिएका प्रयासहरू
६. विश्व व्यापार संगठन र नेपाल : भूमिका अवसर तथा चुनौतीहरू
७. नेपालको आन्तरिक र बाह्य व्यापारको अवस्था, समस्या र समाधानका उपायहरू
८. व्यापार सहजीकरण र यसमा नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिवद्धता र सोको व्यवहारिक प्रयोग
९. अर्थ मन्त्रालय, वाणिज्य मन्त्रालय र इन्टरमोडल यातायात विकास समिति बीचको अन्तरसम्बन्ध एवं काम, कर्तव्य र अधिकार
१०. सामुन्द्रिक कानून (United Nations Convention on the Law of the Sea), १९८२ र सो कानूनले भुपरिवेष्ठित देशहरूको पारवहन अधिकार सम्बन्धी गरेको व्यवस्थाहरू
११. भारत, चीन र बंगलादेशसंग व्यापार तथा पारवहन (Transit) सम्बन्धमा नेपाल सरकारले गरेका द्विपक्षीय सम्झौताहरू
१२. नेपाल- भारत पारवहन सन्धी, सन् २०१३
१३. भारतसंग भएको नेपालको रेल्वे सेवा सम्बन्धी सम्झौता तथा त्यसका प्रावधानहरू (नेपाल भारत रेल सेवा सम्झौता, सन् २००४)
१४. नेपालमा कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, विद्युत, वैदेशिक रोजगार र मानव संशाधनको अवस्था तथा आर्थिक विकासमा यिनको योगदान र महत्व
१५. नेपालको संविधान सम्बन्धी जानकारी
१६. संयुक्त राष्ट्रसंघ (UNO) र यसका विशिष्टीकृत संस्थाहरू
१७. दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (SAARC) सम्बन्धी जानकारी
१८. UNCTAD, विश्व व्यापार संगठन (WTO) र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार प्रणाली
१९. क्षेत्रीय व्यापार प्रणाली – SAPTA, SAFTA, BIMSTEC
२०. नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ (FNCCI), नेपाल चेम्बर अफ कर्मश (NCC), Nepal Freight Forwarders Association (NEFFA) र Nepal Intermodal Transport Development Board (NITDB) बीचको अन्तरसम्बन्ध
२१. UN/LOCODE, UNECE, UNESCAP, Incoterms, Intergovernmental Agreement on Dry Ports and Asian Highway सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

१. ऐन, नियम र नीति
१.१ वाणिज्य नीति, २०७२

नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति
प्रशासन सेवा, ढ तह, तथ्याङ्क उप-निर्देशक पदको प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- १.२ विकास समिति ऐन २०१३
 - १.३ नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समिति गठन आदेश, २०५४
 - १.४ मालसामानको बहुविधिक ढुवानी ऐन, २०६३ तथा मालसामानको बहुविधिक ढुवानी नियमावली, २०६६
 - १.५ नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिको कर्मचारी सेवा (शर्त) नियमावली, २०५६
 - १.६ नेपाल इन्टरमोडल यातायात विकास समितिको खरिद तथा आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६६
 - १.७ भन्सार ऐन, २०६४ तथा भन्सार नियमावली, २०६४
 - १.८ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
 - १.९ सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) ऐन, २०६४ र सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५
 - १.१० सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५
२. तथ्यांकशास्त्र र अनुसन्धान सम्बन्धी जानकारी
- २.१ तथ्यांक एवं सूचनाको परिचय, प्रकृति र स्रोतहरु
 - २.२ तथ्यांक तथा सूचना संकलनका विधिहरु
 - २.३ तथ्यांक संकलन, तालिकीकरण, प्रशोधन, प्रस्तुतिकरण र विश्लेषण
 - २.४ Descriptive and inferential statistics (measures of central tendency and dispersion, correlation, regression, probability, sampling, estimation, hypothesis testing)
 - २.५ अनुसन्धान र अध्ययन विधिहरु
 - २.६ प्रस्ताव तथा प्रतिवेदन लेखन र प्रस्तुतिकरण
 - २.७ सार्वजनिक प्रशासनमा तथ्यांक र सूचना एवं अनुसन्धानको महत्व र उपयोगिता